

EVROPSKÝ PARLAMENT

2004

2009

Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci

PROZATÍMNÍ ZNĚNÍ
2006/0804(CNS)

31. 5. 2006

*

NÁVRH ZPRÁVY

o podnětu Rakouské republiky o s cílem přijmout akt Rady, kterým se mění
služební řád Europolu
(5428/2006 – C6-0073/2006 – 2006/0804(CNS))

Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci

Zpravodaj: Claude Moraes

Vysvětlivky k označení legislativních postupů

- * Postup konzultace
většina odevzdaných hlasů
- **I Postup spolupráce (první čtení)
většina odevzdaných hlasů
- **II Postup spolupráce (druhé čtení)
*většina odevzdaných hlasů pro schválení společného postoje
většina hlasů poslanců Parlamentu pro zamítnutí nebo změnu
společného postoje*
- *** Postup souhlasu
*většina hlasů poslanců Parlamentu s výjimkou případů uvedených
v článcích 105, 107, 161 a 300 Smlouvy o ES a článku 7 Smlouvy o
EU*
- ***I Postup spolurozhodování (první čtení)
většina odevzdaných hlasů
- ***II Postup spolurozhodování (druhé čtení)
*většina odevzdaných hlasů pro schválení společného postoje
většina hlasů poslanců Parlamentu pro zamítnutí nebo změnu
společného postoje*
- ***III Postup spolurozhodování (třetí čtení)
většina odevzdaných hlasů pro schválení společného návrhu

(Druh postupu závisí na právním základu navrženém Komisí.)

Pozměňovací návrhy k legislativnímu textu

V pozměňovacích návrzích Parlamentu je pozměněný text zvýrazněn **tučnou kurzívou**. Zvýraznění *normální kurzívou* označuje části legislativního textu, u nichž je navržena oprava, a má sloužit k usnadnění vypracování konečného znění (např. zjevné chyby nebo vynechání textu v některé jazykové verzi). Tyto navržené opravy podléhají dohodě příslušných oddělení.

OBSAH

	Strana
NÁVRH LEGISLATIVNÍHO USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU	5
VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ	6

NÁVRH LEGISLATIVNÍHO USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

o podnětu s cílem přijmout akt Rady, kterým se mění služební řád Europolu (5428/2006 – C6-0073/2006 – 2006/0804(CNS))

(Postup konzultace)

Evropský parlament,

- s ohledem na podnět Rakouské republiky (5428/2006)¹,
 - s ohledem na článek 44 aktu Rady ze dne 3. prosince 1998, kterým se stanoví služební řád platný pro zaměstnance Europolu (dále jen „služební řád“),
 - s ohledem na čl. 39 odst. 1 Smlouvy o EU, podle kterého Rada konzultovala s Parlamentem (C6-0073/2006),
 - s ohledem na sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě s názvem Demokratická kontrola Europolu (KOM(2002)0095),
 - s ohledem na své doporučení Radě ze dne 30. května 2002 o dalším vývoji Europolu a jeho automatickém začlenění do systému institucí Evropské unie²,
 - s ohledem na své doporučení Radě ze dne 10. dubna 2003 o dalším vývoji Europolu³,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 7. července 2005 o podnětu Lucemburského velkovévodství s cílem přijmout rozhodnutí Rady upravující základní platy a příspěvky pro zaměstnance Europolu¹,
 - s ohledem na články 93 a 51 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci (A6-0000/2006),
- A. vzhledem k tomu, že Parlament nebyl konzultován ani informován o žádném z provozních a organizačních opatření týkajících se Europolu ani o současné činnosti Europolu a budoucích programech v reakci na potřeby EU a členských států; vzhledem k tomu, že nedostatek informací nuemožňuje Parlamentu vyhodnotit důležitost a vhodnost navrhovaného rozhodnutí,
1. zamítá podnět Rakouské republiky;
 2. vyzývá Rakouskou republiku, aby vzala svůj podnět zpět;
 3. pověřuje svého předsedu, aby předal postoj Parlamentu Radě, Komisi a vládě Rakouské republiky.

¹ Dosud nezveřejněný v Úředním věstníku.

² Úř. věst. C 187 E, 7.8.2003, s. 144.

³ Úř. věst. C 64 E, 12. 3. 2004, s. 588.

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ

Evropský parlament byl konzultován o podnětu Rakouské republiky s cílem přijmout akt Rady, kterým se mění služební řád Europolu.

Rakouský návrh má za cíl upravit předpisy týkající se podmínek pracovní smlouvy pro všechny zaměstnance. Kromě toho je cílem návrhu, který má Rada jednomyslně přijmout, aktualizovat služební řád a zejména zaměstnanecké vztahy úřadu finančního kontrolora a sekretariátu správní rady.

Evropský parlament si je vědom významu Europolu jako velmi důležité součásti systému bezpečnosti v EU. Bylo dosaženo pokroku, co se týká spolupráce a výměny informací o analýze trestné činnosti a o organizovaném zločinu. Váš zpravodaj je přesvědčen, že pro další spolupráci v otázkách bezpečnosti v EU je nutno v členských státech používat společné normy a toho lze dosáhnout pouze tehdy, jestliže se Europol stane plně rozvinutou agenturou EU. Vývoj Europolu je na pořadu jednání Evropské komise², která může předložit návrh na transformaci této mezivládní organizace na orgán EU v druhé polovině roku 2006. Zdá se, že reorganizace Europolu je také jednou z hlavních priorit schůzek ministrů spravedlnosti a vnitra EU. Pracovní skupina Rady připravuje možnosti reformy, které budou předloženy nejpozději na schůzce ministrů spravedlnosti a vnitra EU dne 1. června 2006³. Mandát Europolu je třeba zrevidovat, aby jeho fungování bylo účinnější a aby se zlepšila přeshraniční policejní spolupráce.

Pro stabilitu organizace je samozřejmě velmi důležité zlepšit a aktualizovat služební řád, protože by to napomohlo vytvořit lepší pracovní prostředí. Váš zpravodaj se však domnívá, že tento návrh je třeba posoudit v obecnějším kontextu posledního vývoje Europolu. Tento orgán je, jak už bylo uvedeno výše, z pochopitelných důvodů ve stavu probíhající reformy.

Evropský parlament opakovaně trval na požadavku demokratické kontroly, ochrany údajů, transparentnosti (přístupu k dokumentům) a odpovědnosti Europolu. Až dosud se těmito otázkami Rada nezabývala. Zpravodaj však bude rozhodně obecnou reformu Europolu podporovat, pokud se bude zabývat výše uvedenými otázkami. V současnosti však není v souladu s našimi požadavky navrhnout stanovisko k podnětu, ohledně něhož je zde Parlament konzultován.

Pro posílení Europolu v roli úřadu EU pro policejní spolupráci je nutná větší transparentnost. Jakékoli budoucí návrhy o budoucnosti Europolu se musí zabývat body rozvinutými níže a pouze při takové příležitosti může Evropský parlament poskytnout své stanovisko. Některé otázky jsou pro Parlament rozhodující a lze je použít jako dobrý materiál k zamyšlení:

1. Protokoly pozměňující Úmluvu o Europolu:

¹ *Přijaté texty*, P6_TA(2005)0290

² Akční plánu Rady a Komise, kterým se provádí Haagský program o posílení svobody, bezpečnosti a spravedlnosti v Evropské unii, Brusel 10. června 2005, 9778/2/05 REV 2JAI, s. 18

³ Budoucnost Europolu, Dokument s možnostmi, odrážející výsledek diskuse o budoucnosti Europolu, která se konala během rakouského předsednictví, květen 2006

Je důležité uvést, že původní Úmluva o Europolu, podepsaná dne 26. července 1995, byla pozměněna třemi protokoly¹, které dosud neratifikovaly všechny členské státy a v důsledku toho nemohly vstoupit v platnost. Tyto protokoly mají posílit úlohu Europolu jako ústřední organizace pro vymáhání práva v EU. Zabývaly se překážkami, se kterými se setkaly členské státy při své každodenní spolupráci s Europolem, a spoluprací Europolu se třetími stranami². Je proto překvapující, že členské státy, které prokázaly svou politickou vůli ke změně během jednání a během přijetí protokolu Radou, nyní nejsou ochotny pokročit s vnitřním postupem ratifikace. Kromě toho při přijetí Ústavní smlouvy EU členské státy daly jasný signál směrem k rozšíření úlohy Europolu v budoucnosti, ale v současnosti se zdá, že nejsou ochotny uskutečnit nezbytné kroky pro uskutečnění změn, na nichž se již dohodly. Přes požadavek Evropské rady vůči členským státům týkající se ratifikace všech protokolů do konce roku 2004, nebylo až dosud dosaženo žádného pokroku³.

Jak zdůraznilo rakouské předsednictví na konferenci na vysoké úrovni o budoucnosti Europolu, jeví se ratifikace tří protokolů jako velmi důležitá priorita, protože „jinak by vznikl rozdíl mezi politickou vůlí a prováděcí praxí“. Nyní by byla pravděpodobně vhodná doba k nahrazení evropské úmluvy rozhodnutím Rady⁴.

2. Přístup k dokumentům Europolu

Architektura Europolu pochází z devadesátých let a lze ji pokládat za nejstarší výsledek spolupráce EU při vymáhání právních předpisů. Po několik let se nyní vyskytovaly problémy týkající se především přístupu k jeho dokumentům, zejména pak zásady dostupnosti. Vzájemná výměna informací již patří k úkolům Europolu⁵. Je však nešťastné, že v Úmluvě o Europolu je povinnost poskytovat údaje ze strany členských států Europolu pouze morální. Bylo by účinnější, kdyby to bylo právně závazné⁶. Tento požadavek by mohl být splněn, kdyby se Europol stal evropskou agenturou, protože v takovém případě by bylo možno uplatňovat společné evropské normy.

Aby byl Europol odpovědný, musí být jeho činnost kontrolována Evropským parlamentem. Parlament často požadoval, aby výroční zpráva o činnosti Europolu a zpráva o ochraně údajů byla navržena společným dozorčím orgánem odpovědným za ochranu údajů, ale těmto požadavkům dosud nebylo vyhověno⁷. Protokol⁸ se zabýval některými z těchto otázek, jako je

¹ Podle Úmluvy o Europolu (článek 43 Úmluvy o Europolu) musejí být ratifikovány členskými státy v souladu s jejich příslušnými ústavními požadavky.

² Druhý protokol (rozhodnutí Rady ze dne 28. listopadu 2002) např. stanoví pravomoci Europolu pro účast v společném vyšetřovacím týmu členských států a zdůrazňuje a posiluje jeho úlohu jako ústředního koordinačního orgánu vyšetřování pro členské státy. Třetí protokol („Dánský protokol“, rozhodnutí Rady ze dne 27. listopadu 2003) se mimo jiné zaměřuje na vnitřní postupy, které v minulosti a v současnosti zpomalovaly práci Europolu, dává Europolu možnost vytvářet nové databáze s cílem umožnit analytickou práci, umožňuje účast třetích partnerů v analytické práci Europolu a rozšiřuje práva Evropského parlamentu.

³ Boj proti organizovanému zločinu; policejní spolupráce v Evropě: úloha Europolu, příspěvek pana Jense Henrika Højbjerga, zástupce ředitele Europolu na smíšeném parlamentním zasedání dne 18. října 2005, s. 2

⁴ Shrnutí předsedy konference na vysoké úrovni o budoucnosti Europolu (23.–24. února 2006), Europol 20 CATS 63, Brusel 29. března 2006, 7868/06, s. 3.

⁵ Úmluva o Europolu, akt Rady, 26. července 1995, hlava II.

⁶ Shrnutí předsedy konference na vysoké úrovni o budoucnosti Europolu (23.–24. února 2006), Europol 20 CATS 63, Brusel 29. března 2006, 7868/06, s.6–7.

⁷ Moraesova zpráva o podnětu Lucemburského velkovévodství, jejímž cílem bylo přijetí rozhodnutí Rady upravující základní platy a příspěvky zaměstnanců Europolu (5429/2005-CC6-0037/2005-2005/0803(CNS), A6-0139/2005, s. 6.

⁸ Protokol, Úř. věst. C 002, 6.1.2004, s. 1–2, kterým se pozměňuje Úmluva o zřízení Evropského policejního

poskytování práva přístupu k dokumentům Europolu¹, informování Evropského parlamentu v souladu s postupem konzultace a možnost předsednictví nebo jeho zástupce a ředitele Europolu vystoupit před Evropským parlamentem s cílem diskutovat o obecných otázkách týkajících se Europolu². Přestože do protokolu, i když ještě nebyl ratifikován, byly vloženy některé prvky transparentnosti, je jasné, že současná nemožnost účasti Parlamentu na jmenování a odvolání ředitele Europolu na stejné úrovni jako Rada, zřetelně ukazuje nedostatečnou kontrolu Parlamentu nad Europolem. Závazek Europolu poskytovat informace Evropskému parlamentu, celkovou zprávu o činnosti Europolu za předchozí rok, zprávu o budoucí činnosti Europolu a pětiletý finanční plán dosud nebyly splněny³.

Tato situace je neuspokojivá. Lze tvrdit, že Europol je evropská zpravodajská služba,⁴ a proto by se měla dávat přednost bezpečnosti před transparentností. Při pohledu na vymezení úkolů, je jasné, že tento orgán poskytuje v podstatě informační a analytický systém bez výkonných pravomocí. V tzv. prostoru svobody, bezpečnosti a spravedlnosti je již taková nevyváženost mezi cíli bezpečnosti a transparentnosti dále nepřijatelná.

Závěry

Europol může poskytovat velmi užitečnou podporu úřadům členských států pro vymáhání právních předpisů při předcházení různým formám mezinárodního organizovaného zločinu a při boji s ním. Avšak z důvodů uvedených výše Evropský parlament kritizuje nedostatek demokratické kontroly, transparentnosti a odpovědnosti tohoto orgánu na vnitrostátní i na evropské úrovni.

Váš zpravodaj se rozhodně zasazuje o reformu organizace a pracovního systému Europolu takovým způsobem, který poskytne Evropskému parlamentu nezbytné nástroje k dohledu nad činnostmi Europolu, aby byla zaručena demokratická kontrola, již má náš orgán za úkol zajišťovat.

Toto je důvod, a je to také v souladu se zavedenou praxí Parlamentu, proč zpravodaj navrhuje zamítnout podnět, ohledně něhož je Parlament konzultován.

úřadu (Úmluva o Europolu), akt Rady ze dne 27. listopadu 2003.

¹ Tamtéž, čl. 32 a) odst. 17, s. 7.

² Tamtéž čl. 34 odst. 18, s. 7.

³ Tamtéž čl. 28 odst. 10 a čl. 25 odst. 4.

⁴ Pracovní program 2007, Europol, Haag, 31. března 2006, s. 3.